

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 30ής Νοεμβρίου 2010

σχετικά με την επικύρωση ή την εφαρμογή συμφωνίας για τις υπηρεσίες ταχυδρομικών
πληρωμών
(CON/2010/85)

Εισαγωγή και νομική βάση

Δεκαεννέα κράτη μέλη¹ συμφώνησαν να υπογράψουν τη συμφωνία για τις υπηρεσίες ταχυδρομικών πληρωμών της 12ης Αυγούστου 2008, όπως καταρτίστηκε στο πλαίσιο του 24ου Συνεδρίου της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης (εφεξής η «συμφωνία»). Έως σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) σχετικά με κανένα από τα σχέδια εθνικών νομοθετικών διατάξεων για την επικύρωση ή την εφαρμογή της συμφωνίας. Μολονότι ορισμένα από τα εν λόγω κράτη μέλη έχουν ήδη επικυρώσει τη συμφωνία, για την πλειοψηφία αυτών η επικύρωση εκκρεμεί.

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στα άρθρα 127 παράγραφος 4 και 282 παράγραφος 5 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και στο άρθρο 2 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1998 σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων², δεδομένου ότι η συμφωνία αφορά διασυνοριακά μέσα πληρωμών.

Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Απευθύνεται στις αρμόδιες εθνικές αρχές των 19 κρατών μελών που συμφώνησαν να υπογράψουν τη συμφωνία (εφεξής τα «ενδιαφερόμενα κράτη μέλη»). Η ΕΚΤ προβλέπει ότι τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων για την επικύρωση της συμφωνίας από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα είναι σχεδόν πανομοιότυπα. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ θεωρεί αναμενόμενο ότι δεν θα ζητηθεί η γνώμη της ως προς σχέδια νομοθετικών διατάξεων τα οποία αφορά η παρούσα γνώμη την οποία η ΕΚΤ υποβάλλει με δική της πρωτοβουλία. Η ΕΚΤ διατηρεί το δικαίωμα να διατυπώσει συμπληρωματικά σχόλια όσον αφορά συγκεκριμένα σχέδια εθνικών νομοθετικών διατάξεων τα οποία βαίνουν πέραν της απλής επικύρωσης της συμφωνίας, ως προς τα οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί χωριστή διαβούλευση με την ΕΚΤ.

¹ Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Λεττονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία.

² ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42.

1. Σκοπός της συμφωνίας

- 1.1 Η συμφωνία υποχρεώνει τα συμβαλλόμενα μέρη να διασφαλίσουν, κατά το δυνατόν, ότι στην επικράτειά τους παρέχεται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες τέσσερις υπηρεσίες ταχυδρομικών πληρωμών: εξαργύρωση ταχυδρομικών επιταγών κατόπιν παραλαβής χρηματικού ποσού από τον πληρωτή ή κατόπιν χρέωσης λογαριασμού του πληρωτή ή υπηρεσία ταχυδρομικών εμβασμάτων κατόπιν παραλαβής χρηματικού ποσού από τον πληρωτή ή κατόπιν χρέωσης λογαριασμού του πληρωτή. Η συμφωνία περιλαμβάνει ουσιαστικούς κανόνες που ισχύουν για τις έντυπες ταχυδρομικές επιταγές, καθώς και για τις μη έντυπες ταχυδρομικές εντολές πληρωμής, όπως εντολές που διαβιβάζονται με ηλεκτρονικά ή άλλα τεχνικά μέσα. Οι εν λόγω ουσιαστικοί κανόνες διέπουν ζητήματα όπως η ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων, η επεξεργασία ταχυδρομικών εντολών πληρωμής, τα αιτήματα έρευνας και το καθεστώς ευθύνης.
- 1.2 Η συμφωνία συνοδεύεται από κανονισμούς, όπως αυτοί αναθεωρήθηκαν από το Συμβούλιο Ταχυδρομικών Συναλλαγών το 2008 και το 2009, οι οποίοι ορίζουν τον τρόπο εφαρμογής της συμφωνίας.

2. Γενικές παρατηρήσεις

- 2.1 Η ΕΚΤ επισημαίνει ότι μεταξύ της συμφωνίας και της οδηγίας 2007/64/EK³ υπάρχουν επικαλύψεις όσον αφορά κρίσιμα νομικά ζητήματα, όπως η ευθύνη των παρόχων υπηρεσιών ταχυδρομικών πληρωμών ή το χρονικό σημείο κατά το οποίο οι ταχυδρομικές εντολές πληρωμής καθίστανται ανέκκλητες.
- 2.2 Στο πλαίσιο αυτό, όταν υπέγραψαν τις πράξεις που υιοθετήθηκαν από το 24ο Παγκόσμιο Ταχυδρομικό Συνέδριο, περιλαμβανομένης της εν λόγω συμφωνίας, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη προέβησαν σε διακήρυξη κατά την οποία οι πράξεις που υιοθέτησε το Συνέδριο θα εφαρμοστούν στην επικράτειά τους σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους δυνάμει της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου (ΓΣΔΕ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Το γράμμα της εν λόγω διακήρυξης συνάδει με το αυτό του άρθρου 4 παράγραφος 3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση το οποίο ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο ικανό να διασφαλίσει την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συνθήκες ή προκύπτουν από πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης» και ότι «τα κράτη μέλη ... απέχουν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης».
- 2.3 Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη που έχουν υπογράψει τη διακήρυξη επιβεβαιώνουν την υποχρέωσή τους να εφαρμόζουν τις διατάξεις της συμφωνίας σύμφωνα με

³ Οδηγία 2007/64/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 2007 για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK και 2006/48/EK, και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/EK (EE L 319 της 5.12.2007, σ. 1).

τις υποχρεώσεις τους δυνάμει των συνθηκών. Οι εν λόγω υποχρεώσεις περιλαμβάνουν και υποχρεώσεις που απορρέουν από το δευτερογενές δίκαιο, όπως η οδηγία 2007/64/EK. Ενώ η σημασία της διακήρυξης υπόκειται στον τελικό έλεγχο των εθνικών δικαστηρίων, η υποχρέωση των κρατών μελών να τηρούν τις συνθήκες όταν αναλαμβάνουν διεθνείς υποχρεώσεις απορρέει σαφώς από το άρθρο 351 ΣΛΕΕ. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαίωσε τα ανωτέρω με απόφαση του 2009, κρίνοντας τα εξής: «Το άρθρο 307, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λάβουν όλα τα πρόσφορα μέτρα προς άρση των διαπιστωθέντων ασυμβιβάστων μεταξύ των συμφωνιών που συνήψαν πριν από την προσχώρησή τους και του κοινοτικού δικαίου. Σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη, τα κράτη μέλη συνδράμουν, εν ανάγκη αμοιβαίως το ένα το άλλο, προκειμένου να επιτύχουν τον σκοπό αυτόν και υιοθετούν, κατά περίπτωση, κοινή στάση»⁴. Δεδομένου ότι η εν λόγω υποχρέωση ισχύει και για διεθνείς συμφωνίες συναφθείσες πριν από την προσχώρηση κράτους μέλους στην Ένωση, είναι σαφές ότι η ίδια υποχρέωση ισχύει και για διμερείς ή πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες συναφθείσες κατόπιν της προσχώρησης.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

Διαγραφή του ορισμού της έννοιας «ταχυδρομικές επιταγές» από το κείμενο της συμφωνίας

3.1 Όσον αφορά την αναφορά σε «ταχυδρομικές επιταγές» όπως ορίζονται από την Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση που περιλαμβάνεται στην οδηγία 2007/64/EK⁵, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι στην έκδοση του 2008 της συμφωνίας δεν περιλαμβάνεται ορισμός της έννοιας «ταχυδρομικές επιταγές», σε αντίθεση με την προηγούμενη έκδοση της συμφωνίας η οποία εκδόθηκε το 2004 και η οποία ίσχυε όταν εκδόθηκε η οδηγία 2007/64/EK. Η ΕΚΤ επιστὰ την προσοχή στο γεγονός ότι προκειμένου να διευθετηθεί το ζήτημα αυτό και χάριν ασφάλειας δικαίου τα εθνικά μέτρα εφαρμογής θα πρέπει να ορίζουν την έννοια «ταχυδρομικές επιταγές», αντί να αναφέρονται απλώς σε «ταχυδρομικές επιταγές» όπως ορίζονται από την Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση.

Ασυμβίβαστα μεταξύ της συμφωνίας και της οδηγίας 2007/64/EK

3.2 Η ΕΚΤ επιστὰ την προσοχή ιδίως στα ακόλουθα ασυμβίβαστα που υπάρχουν μεταξύ της συμφωνίας και της οδηγίας 2007/64/EK.

3.2.1 Πρώτον, ο ορισμός της χρονικής στιγμής κατά την οποία οι εντολές πληρωμής καθίστανται ανέκκλητες διαφέρει μεταξύ των δυο νομικών πράξεων. Κατά τη συμφωνία⁶ η χρονική στιγμή κατά την οποία μια εντολή πληρωμής καθίσταται ανέκκλητη ορίζεται ως η στιγμή κατά την

4 Υπόθεση C-118/07, Επιτροπή κατά Φιλανδίας, Συλλογή 2009, σ. I-10889, σκέψη 28.

5 Η εν λόγω αναφορά περιλαμβάνεται στο άρθρο 3, στοιχείο ζ), περίπτωση vii της οδηγίας 2007/64/EK, ήτοι στον κατάλογο των περιπτώσεων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας· οι έντυπες ταχυδρομικές επιταγές όπως ορίζονται από την Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

6 Άρθρο 2.27 και άρθρο 6 της συμφωνίας.

οποία πληρώνεται ο δικαιούχος ή πιστώνεται ο λογαριασμός του δικαιούχου, ενώ κατά την οδηγία 2007/64/EK⁷ η εντολή πληρωμής είναι ανέκκλητη αφότου ληφθεί από τον πάροχο των υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή.

3.2.2 Δεύτερον, κατά τη συμφωνία⁸ τα αιτήματα έρευνας πρέπει να υποβάλλονται εντός έξι μηνών από την επομένη της αποδοχής της εντολής πληρωμής. Η εν λόγω προθεσμία και το χρονικό σημείο έναρξης αυτής διαφέρουν στην οδηγία 2007/64/EK η οποία ορίζει ότι η γνωστοποίηση μη εγκεκριμένων ή εσφαλμένων πράξεων πληρωμών πρέπει να λάβει χώρα το αργότερο έως 13 μήνες από την ημερομηνία χρέωσης⁹.

3.2.3 Εν τέλει, η έκταση και η χρονική διάρκεια της ευθύνης διαφέρουν. Κατά τη συμφωνία¹⁰ ο πάροχος υπηρεσιών ταχυδρομικών πληρωμών ευθύνεται ωστόσο εκτελεστεί δεόντως η εντολή πληρωμής ή ωστόσο πιστωθεί ο λογαριασμός του δικαιούχου. Απαλλαγή του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών από την ευθύνη προβλέπεται σε περίπτωση καθυστέρησης της εκτέλεσης των υπηρεσιών¹¹. Η εν λόγω απαλλαγή δεν προβλέπεται στην οδηγία 2007/64/EK, η οποία ορίζει ότι ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου είναι υπεύθυνος έναντι του δικαιούχου για την ορθή εκτέλεση της πράξης πληρωμής¹².

3.2.4 Η EKT θεωρεί σημαντικό κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να διασφαλίσει ότι η επικύρωση της συμφωνίας δεν θέτει σε κίνδυνο την εφαρμογή των σχετικών εθνικών κανόνων εφαρμογής της οδηγίας 2007/64/EK και να λάβει κατάλληλα συναφή μέτρα, όπου κρίνεται απαραίτητο.

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευθεί στο δικτυακό τόπο της EKT.

Φρανκφούρτη, 30 Νοεμβρίου 2010.

[υπογραφή]

Ο πρόεδρος της EKT

Jean-Claude TRICHET

⁷ Άρθρο 66 της οδηγίας 2007/64/EK.

⁸ Άρθρο 19.1 της συμφωνίας.

⁹ Άρθρο 58 της οδηγίας 2007/64/EK.

¹⁰ Άρθρο 20 της συμφωνίας.

¹¹ Άρθρο 22.1.1. της συμφωνίας.

¹² Άρθρο 75 της οδηγίας 2007/64/EK.